

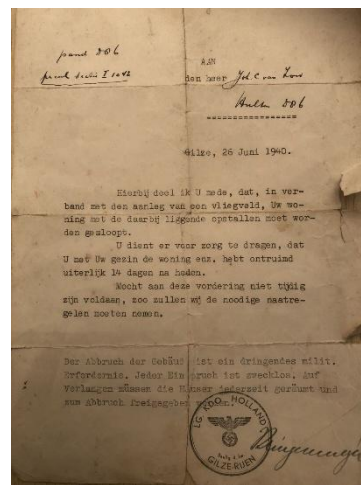
Gilze en Rijen, september 2025

Tentoonstelling 'Bevrijding en wederopbouw'

"Hij herkende het meteen. De brief met een stempel van het bezettingsbestuur. Zijn handen trilden voordat hij hem opende. Twee weken, nog veertien dagen en dan moeten we weg voor de aanleg van een vliegveld. Onze boerderij wordt gevorderd. Geen ruimte voor bezwaar, geen uitleg. Alleen een kille mededeling verpakt in beleefde zinnen. De boerderij, waar wij al generaties lang op boeren wordt zomaar van ons afgenomen. En waar moeten we naar toe?"

Een korte brief zorgde in 1940 voor een enorme boosheid, maar ook voor angst en een enorme machteloosheid bij de bewoners van 27 woningen en boerderijen, die gevorderd werden door de Duitse bezetter voor de aanleg van Vliegerhorst Gilze-Rijen. Geen enkele uitleg! Geen enkel alternatief! Geen enkele vergoeding! Vertrekken! En zoek het verder maar uit!

Stel je eens voor dat je zo'n briefje krijgt en dat het een voldongen feit is. Wat je ontnomen wordt is allemaal materieel. Maar 'huis en haard' en 'boerengrond' hebben ook emotionele waarde. Hoe diep kun je geraakt worden? Gelukkig vonden deze mensen allen weer ergens onderdak. En uiteindelijk werd hun schade, tot op zekere hoogte, weer vergoed.

Al tijdens de oorlog werd er aandacht besteed aan de wederopbouw van gesloopte en verwoeste boerderijen. Voor de coördinatie van het herstel van verloren gegane agrarische gebouwen werd op 15 juli 1940 door de rijksoverheid het *Bureau Wederopbouw Boerderijen (BWB)* opgericht. Belangrijk was dat de voedselvoorziening behouden bleef. Onze gemeente kent meerdere boerderijen die vanuit het fonds voor wederopbouw zijn gefinancierd. Een aantal daarvan zijn herkenbaar aan een ingemetselde gevelsteen met daarin een herrijzende leeuw en het jaartal van wederopbouw. In de tentoonstelling Bevrijding en Wederopbouw besteden we, met originele documenten uit die periode, aandacht aan het ontnemen van eigendommen door de Duitsers en aan de Wederopbouw. Daarnaast zijn er veel foto's en voorwerpen uit de periode van bevrijding en wederopbouw te zien. De tentoonstelling is te bezoeken op zondagmiddag **5 oktober van 13.30 uur tot 16.30 uur**. Heemgebouw, Nieuwstraat 22, Gilze.

Bezoek onze heemtuin

De werkgroep tuin en gebouw is ook aanwezig op zondagmiddag 5 oktober. Zij kunnen je alles vertellen over de inheemse planten in onze schitterende tuin. Ook over de infiltratie van regenwater dat van onze daken niet direct het riool ingaat maar wordt geïnfiltreerd in onze bodem. Bekijk ook de imposante toegangspoort met daarin verwerkt de molensteen. Bezoek de 'brandweergarage' met een schat aan gebruiksvoorwerpen uit vervlogen tijden. De heemtuin is open op **5 oktober 2025 van 13.30 uur tot 16.50 uur**.

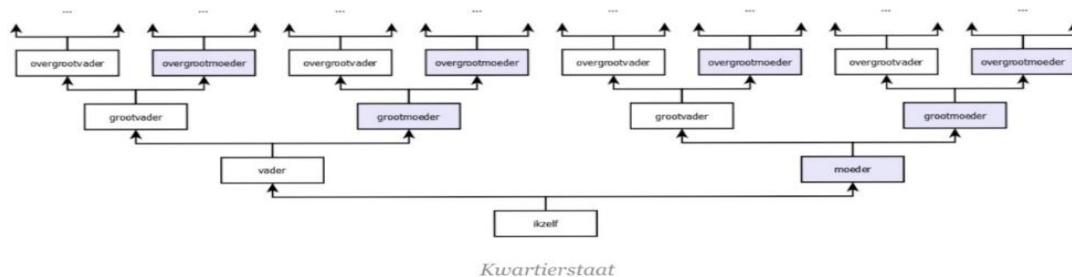

Stamboomonderzoek

Op maandagavond **6 oktober 2025** houden we weer een 'stamboomcafé' in 't Oude Raadhuis aan de Nieuwstraat 22 in Gilze. Van 19.00 tot 21.00 uur ben je welkom.

Scholing Genealogie/Stamboomonderzoek

Onze oproep in vorige nieuwsbrieven heeft de nodige reacties opgeleverd. De scholing van de eerste groep geïnteresseerden in Genealogie en Aldfaer gaat beginnen op maandag 13 oktober.

We werken met kleine groepen zodat iedereen voldoende aandacht kan krijgen. Als je toch nog mee wilt doen, meld je gewoon aan. In de volgende groep zijn nog plaatsen vrij. Heb je vragen dan kun je die altijd stellen door een e-mail te sturen naar Info@heemkringmolenheide.nl. Telefoontje naar 0161-453 803 kan ook.

'Oud' en nieuw' regionalisme in Europa: het geval Noord-Brabant

Als reactie op globalisering en 'het falen van de natiestaat' zien we in het hedendaagse Europa - ook in Noord-Brabant - een herlevend nationalisme en regionalisme. Regionalisme - simpel gezegd nationalisme op regionaal niveau - is echter ouder dan vandaag. Vanaf de negentiende eeuw hebben we in Europa verschillende golven van regionalisme gezien. Noord-Brabant is daar een mooi voorbeeld van.

Deze openbare lezing wordt verzorgd door prof. Arnoud-Jan Bijsterveld. Datum: maandagavond **20 oktober 2025**, aanvang 19.30 uur. Locatie: cultureel centrum De Schakel, Kerkstraat in Gilze. Deze lezing is voor iedereen gratis toegankelijk.

Nieuwe rubriek 'Markante mensen' al in weekblad gezien?

Onze nieuwe rubriek in het weekblad al gevonden? Die heet 'Markante mensen uit Gilze, Rijen, Hulten en Molenschot'. Iedere maand haalt het wikischrijversteam in deze rubriek een markante persoon uit onze gemeente voor het voetlicht. Om langzaam de verhalen achter inmiddels overleden dorpsgenoten vast te leggen. En tegelijkertijd recht te doen aan mensen die bijzonder waren op wat voor manier dan ook.

Dit keer was dat Bets Milani-Willemsen, een Rijense bakkersdochter met een grote maatschappelijke betrokkenheid. Ze ging al jong met brood en koekjes 'op toer' voor haar ouders. Later deed ze dat voor allerlei andere zaken die haar bezighielden. Van muziek en toneel, tot Jenaplanschool en Rooie Vrouwen, van politiek en gemeenteraad tot Wereldwinkel en Rijen Wereldwijd. Ze deed het allemaal met passie en 'altijd heel dicht bij de mensen'.

Nell, Bets, Louis en Jan Willemsen en hun ouders

Het hele verhaal van Bets vind je ook op de Wiki Gilze en Rijen. Ga naar:

https://wikimiddenbrabant.nl/Portaal:Gilze_en_Rijen en klik door naar de categorie Personen uit Gilze en Rijen. Het is sowieso de moeite waard om daar af en toe eens te kijken. En dan niet alleen naar deze categorie 'in de groei', er is al zoveel meer aan informatie over onze dorpen te vinden.

En weet je iemand waarvan je zegt, die hoort ook een plaatsje in deze rubriek te krijgen? Neem contact op via info@heemkringmolenheide.nl en vermeld daarbij Schrijversteam Wiki Gilze en Rijen / markante personen. Namen, verhalen, foto's of aanvullingen, wij zijn overal blij mee. Eenmaal beschreven, krijgen al die opmerkelijke dorpsgenoten een pagina op https://wikimiddenbrabant.nl/Portaal:Gilze_en_Rijen.

De Koerier 106, kwartaalblad van Brabant Heem

Het Brabants Heem – koepelorganisatie voor heemkundekringen en musea in Noord-Brabant - geeft elk kwartaal een blad uit.

Misschien toch leuk en/of interessant om eens door te bladeren. Klik [hier](#) voor de weblink. Ook een groot aantal voorgaande uitgaven kun je bekijken.

Nieuwe leden

Hr. P. van Alphen, Gilze

Dhr. R. Rammeloo, Rijen

Mevr. C. Aarts, Gilze

Hr. W. Oprins, Rijen

Hr. L. Koks, Rijen

Kent iemand dit echtpaar??

We hebben een vraag binnengekregen over onderstaande foto. Het zijn fraai ingelijste foto's van een Zilveren Paar. Maar niemand weet wie het zijn. Het kan mogelijk te maken hebben met de familie Boemaars.

De zilveren bruid draagt hier zeker een Gilse muts, die we eigenlijk alleen zien in het westen van de Baronie (Gilze, Rijen, Dongen, Alphen, Riel).

Het is de bedoeling om dit fraai ingelijste stuk terug te bezorgen bij de familie.

U kunt het laten weten via

info@heemkringmolenheide.nl

